

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Rapport

Revisionsuttalande och årlig rapport 2023

Social delaktighet för dem som har det sämst
ställt (FEAD)

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2023-02-13

Dnr: 2022-02641

ESV-nr: 2023:12

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Veronica Stenberg

Förord

Ekonomistyrningsverket har beslutat om rapporten och uttalandet för det operativa programmet för social delaktighet för dem som har det sämst ställt med stöd från fonden för dem som har det sämst ställt (FEAD) 2014–2020 (CCI2014SE05FSOP001). Härmed överlämnas rapporten.

Stockholm
2023-02-13

Ulrika Bergelv

Veronica Stenberg

Avdelningschef

Enhetschef

Kopia av beslutad rapport skickas till
Europeiska kommissionen
Gemensamma revisionsdirektoratet för sammanhållningspolitik.
Förvaltande myndighet, Svenska ESF-rådet
Attesterande myndighet, Svenska ESF-rådet
Internrevisionen, Svenska ESF-rådet
Socialdepartementet
Riksrevisionen
Övervakningskommittén

Innehåll

Uttalande	7
1 Inledning	7
2 Den förvaltande myndighetens och attesterande myndighetens ansvar	7
3 Revisionsmyndighetens ansvar	8
4 Begränsning av revisionens inriktning och omfattning	9
5 Uttalande utan reservation	9
Rapport	10
1 Inledning	10
1.1 Uppgift om den ansvariga revisionsmyndigheten och andra organ som har deltagit i utarbetandet av rapporten	10
1.2 Referensperiod	10
1.3 Revisionsperiod	10
1.4 Uppgift om det operativa program som rapporten omfattar samt om förvaltande och attesterande myndigheter	10
1.5 Beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att utarbeta rapporten och revisionsuttalandet	10
2 Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen	11
2.1 Uppgifter om alla betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen	11
2.2 Uppgifter om övervakningen av de utsedda organen i enlighet med punkt 5 till artikel 35 och punkt 6 till 35 i förordning (EU) nr 223/2014	12
2.3 Uppgifter om tidpunkten för när dessa förändringar träder i kraft	12
3 Förändringar av revisionsstrategin	12
3.1 Ändringar i revisionsstrategin	12
3.2 Påverkan på det arbete som utförts under revisionsperioden	12
4 Systemrevisioner	13
4.1 Uppgifter om det organ som har utfört systemrevisioner	13
4.2 Beskrivning av grunden för de revisioner som utförts	13
4.3 Beskrivning av de viktigaste resultaten och av de slutsatser som dragits	14
4.4 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits ..	14
4.5 Uppföljning av tidigare års rekommendationer	14
4.6 Beskrivning av eventuella brister med anknytning till finansieringsinstrument eller andra typer av utgifter som omfattas av särskilda regler och den uppföljning som gjorts	14
4.7 Tillförlitlighet som erhållits till följd av systemrevisionerna samt motivering	14
5 Revision av projekt	15
5.1 Uppgift om de organ som genomfört revisionerna	15
5.1.1 Vad som ingår i granskning av projekt	15
5.2 Beskrivning av vald urvalsmetod och urvalsenhet	16
5.3 Uppgift om de parametrar som använts för det statistiska urvalet	17

5.3.1	Urval i urvalet (sub-sampling).....	17
5.4	Avstämning mellan de sammanlagda utgifterna i euro för räkenskapsåret och urvalspopulationen.....	17
5.5	Revision av negativa belopp.....	17
5.6	Beskrivning av användning av icke-statistiskt urval	17
5.7	Analys av de huvudsakliga resultaten av revisioner av projekt.....	18
5.8	Förklaring till finansiella korrigeringar för räkenskapsåret som den förvaltande myndigheten gjort till följd av projektrevisionerna	19
5.9	Jämförelse av den sammanlagda felprocenten och den sammanlagda återstående felprocenten med den väsentlighetsnivå som fastställts	19
5.10	Resultat av en eventuell revision av det kompletterande urvalet	19
5.11	Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits ..	19
5.12	Uppföljning av tidigare års revisioner av projekt	19
5.13	Slutsatser som dragits av de övergripande resultaten av revisionerna av projekt när det gäller förvaltnings- och kontrollsystemets ändamålsenlighet	19
6	Revision av räkenskaper.....	20
6.1	Uppgift om de organ som utfört revisioner av räkenskaper	20
6.2	Beskrivning av den revisionsmetod som använts för att kontrollera räkenskapernas delar	20
6.3	Uppgift om de slutsatser som dragits av revisionerna	20
6.4	Uppgift om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits	21
7	Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens tillsyn	21
7.1	I tillämpliga fall, beskrivning av förfaranden för samordning mellan revisionsmyndigheten och de revisionsorgan som utför revisioner i enlighet med punkt 2 till artikel 127 till 1303/2013.....	21
7.2	Beskrivning av förfarandet för övervakning och kvalitetsgranskning som revisionsmyndigheten tillämpar för sådana revisionsorgan	22
8	Övriga frågor	22
8.1	Uppgifter om rapporterade bedrägerier och misstankar om bedrägerier som upptäckts i samband med revisioner	22
8.2	Händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats till revisionsmyndigheten och innan årlig kontrollrapport lämnats till kommissionen.....	22
8.3	Resultat av genomförda granskningar med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga	22
8.3.1	Systemrevision av nyckelkraven 4 och 6, särskilt med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga.....	22
8.3.2	Revision av projekt	23
8.4	Sammanfattande bedömning avseende systemets förmåga att hantera och följa upp data	23
8.5	Aktuella revisioner från Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten.	23

8.6	Implementering av finansiella korrigeringar från Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten	24
8.7	Revisionsåtgärder för att minska risken för bedrägerier.	24
9	Sammanfattande bedömning av tillförlitligheten i hela förvaltnings- och kontrollsystemet	24
9.1	Uppgift om den övergripande tillförlitligheten och hur den har uppnåtts	24
9.2	Bedömning av eventuella riskreducerande åtgärder.....	25
10	Bilagor till den årliga kontrollrapporten	26
10.1	Resultat av systemrevisioner	26
10.2	Resultat av projektrevisioner	29
10.3	Feltyper.....	30
10.4	Beräkningar som ligger till grund för det slumpmässiga urvalet och den sammanlagda felprocenten	31
10.5	Beräkning av residualrisken (RTER).....	32

Uttalande

1 Inledning

Undertecknade, som företräder revisionsmyndigheten på Ekonomistyrningsverket (ESV), är oberoende i den mening som avses i punkt 4 till artikel 31 i förordning (EU) nr 223/2014.

Revisionsmyndigheten har granskat räkenskaperna för räkenskapsåret den 1 juli 2021 till den 30 juni 2022, (nedan kallade *räkenskaperna*).

Vi har kontrollerat att de utgifter under räkenskapsåret för vilka återbetalning begärts från kommissionen (och som ingår i räkenskaperna) är lagliga och korrekta. Vår granskning syftar till att bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande.

Vi har tagit emot och bedömt förvaltningsförklaringen i enlighet med punkt 5b till artikel 63 i förordning (EU, Euratom) nr 1046/2018, avseende det operativa programmet för social delaktighet för dem som har det sämst ställt (CCI2014SE05FSOP001, härafter kallat *programmet*) för att kunna utfärda ett revisionsuttalande i enlighet med punkt 5 till artikel 34 i förordning (EU) nr 223/2014.

2 Den förvaltande myndighetens och attesterande myndighetens ansvar

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) som utsetts till förvaltande myndighet och attesterande myndighet för programmet, ansvarar för att se till att förvaltnings- och kontrollsystemet för de uppgifter som anges i artiklarna 32 och 33 i förordning (EU) nr 223/2014 fungerar betryggande.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) utför även den attesterande myndighetens uppgift enligt punkt 3 artikel 31 i samma förordning. Ansvaret omfattar att utarbeta räkenskaperna (i enlighet med artikel 49 i förordning (EU) nr 223/2014) och att intyga att de är fullständiga, korrekta och sanningsenliga såsom krävs i artikel 33 b och c i förordning (EU) nr 223/2014.

I enlighet med artikel 33c i förordning (EU) nr 223/2014 ska den attesterande myndigheten dessutom intyga att de bokförda utgifterna överensstämmer med

tillämplig rätt och att de har uppstått i samband med insatser som valts ut för finansiering i enlighet med de kriterier som gäller för programmet samt i överensstämmelse med tillämplig rätt¹.

3 Revisionsmyndighetens ansvar

Som föreskrivs i punkt 5 till artikel 34 i förordning (EU) nr 223/2014 är det vårt ansvar att utfärda ett oberoende uttalande om räkenskaperna ger en rättvisande bild, utgifterna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga² och korrekta och om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande. Det är även vårt ansvar att i uttalandet ange om revisionsarbetet föranleder tvivel på vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Revisionerna av programmet har utförts i enlighet med revisionsstrategin och med beaktande av internationellt accepterade revisionsstandarder. I enlighet med dessa standarder följer vi etiska krav samt planerar och utför revisionsarbetet så att det ger rimliga garantier för vårt revisionsuttalande.

Revision innebär att vi genomför granskningar i syfte att inhämta tillräckliga och relevanta underlag för uttalandet nedan. Dessa granskningar baseras på revisorns yrkesmässiga bedömning, som omfattar bedömning av risken för väsentlig överträdelse av en bestämmelse, antingen på grund av bedrägeri eller fel. De granskningar som genomförts är enligt vår uppfattning lämpliga för att kunna lämna ett oberoende uttalande.

Vi anser att de revisionsbevis som samlats in är tillräckliga och relevanta som grund för vårt uttalande.

De viktigaste resultaten av revisionerna av programmet redovisas i vår årliga kontrollrapport nedan, i enlighet med punkt 5b till artikel 34 i förordning (EU) nr 223/2014.

¹ Punkt 12 till artikel 5 i förordning (EU) nr 223/2014

² Punkt 12 till artikel 5 i förordning (EU) nr 223/2014

4 Begränsning av revisionens inriktning och omfattning

Revisionens inriktning och omfattning har inte begränsats.

5 Uttalande utan reservation

På grund av det revisionsarbete som utförts anser vi att:

- räkenskaperna ger en rättvisande bild i enlighet med punkt 5 till artikel 29 i förordning (EU) nr 480/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från Europeiska kommissionen är lagliga och korrekta, och att
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredsställande.

Det revisionsarbete som utförts föranleder inget tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Rapport

1 Inledning

1.1 Uppgift om den ansvariga revisionsmyndigheten och andra organ som har deltagit i utarbetandet av rapporten

ESV har utarbetat denna årliga kontrollrapport. ESV är utsedd till revisionsmyndighet i Sverige för programperiod 2014-2020 enligt punkt 4 till artikel 31 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2013³. Inga andra organ har bidragit i detta arbete.

1.2 Referensperiod

Rapporten gäller räkenskapsåret 1 juli 2021- 30 juni 2022.

1.3 Revisionsperiod

Revisionsarbetet har utförts under perioden 16 februari 2022 - 15 februari 2023.

1.4 Uppgift om det operativa program som rapporten omfattar samt om förvaltande och attesterande myndigheter

Rapporten gäller Operativt program för social delaktighet för dem som har det sämst ställt⁴. Programmet godkändes av EU-kommissionen den 25 februari 2015.

Svenska ESF-rådet är förvaltande myndighet enligt punkt 1 artikel 31 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 för programmet⁵.

Svenska ESF-rådet är också attesterande myndighet enligt punkt 2 till artikel 31 i samma förordning.

1.5 Beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att utarbeta rapporten och revisionsuttalandet

Den årliga rapporten har upprättats i enlighet med:

- Punkt 5b till artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014
- Punkt 3 till artikel 2 i kommissionens förordning (EU) nr 2015/1386.

³ 6§ Förordning (2014:1374) om förvaltning av fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

⁴ CCI2014SE05FSOP001

⁵ 3§ Förordning (2014:1374) om förvaltning av fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

Den årliga rapporten har utformats i enlighet med:

- Bilaga IX i kommissionens förordning (EU) nr 2015/1386
- Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (EGESIF_15-0002-04, 19/12/2018).

Bedömning om förvaltningsförklaringen stämmer överens med resultaten av genomförda revisioner har gjorts i enlighet med:

- Guidance for Member States on the Drawing of Management Declaration and Annual Summary (EGESIF_15_0008-05, 03/12/2018)

I allt revisionsarbete beaktar vi god revisionssed.

Rapporten sammanfattar resultat och slutsatser från det revisionsarbete som revisionsmyndigheten har utfört under den period rapporten avser. Detta arbete beskrivs närmare i avsnitt 4 Systemrevisioner, 5 Revisioner av projekt och 6 Revisioner av räkenskaper.

ESV har utarbetat och fastställt den slutliga versionen av den årliga kontrollrapporten.

2 Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen

2.1 Uppgifter om alla betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen

Den förvaltande myndigheten fastställde en beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemets utformning inför den svenska regeringens utnämning enligt artikel 31 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014. ESV har i sitt uppdrag som oberoende revisionsorgan granskat och avgivit ett uttalande enligt artikel 35 i samma förordning över utformningen av förvaltnings- och kontrollsystemet.

För programmet har förvaltande myndighet och attesterande myndighet notifierats hos EU-kommissionen den 26 maj 2016⁶.

Revisionsmyndigheten bedömer att det inte skett några betydande förändringar inom förvaltnings- och kontrollsystemet under den period som denna årliga kontrollrapport omfattar.

2.2 Uppgifter om övervakningen av de utsedda organen i enlighet med punkt 5 till artikel 35 och punkt 6 till 35 i förordning (EU) nr 223/2014

Ej tillämpligt.

2.3 Uppgifter om tidpunkten för när dessa förändringar träder i kraft

Ej tillämpligt.

3 Förändringar av revisionsstrategin

Vi fattade beslut om revisionsstrategin den 10 februari 2016⁷. Revisionsstrategin uppdateras årligen.

3.1 Ändringar i revisionsstrategin

Den senast uppdaterade versionen beslutades den 1 april 2022⁸. Uppdateringen gällde vår årliga översyn av riskanalyser och revisionsplaner, i syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig revision.

Vi har inte gjort någon ändring avseende urvalsmetod för revision av projekt.

3.2 Påverkan på det arbete som utförts under revisionsperioden

Ej tillämpligt.

⁶ Artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014

⁷ Dnr 6.2-33/2016

⁸ Dnr 2022-00178

4 Systemrevisioner

4.1 Uppgifter om det organ som har utfört systemrevisioner

Revisionsmyndigheten har under programperioden genomfört systemrevisioner med egen personal och inhyrda konsulter. För aktuell revisionsperiod har inga systemrevisioner genomförts.

När inhyrda konsulter har använts under programperioden har vi nyttjat ramavtal med Ernst & Young⁹.

Konsulterna har under programperioden genomfört revision under revisionsmyndighetens ledning och ansvar. Konsulterna har tillämpat revisionsmyndighetens styrdokument och metodik. Vi har kvalitetssäkrat arbetet samt färdigställt granskningsrapporten medan konsulterna genomfört det kontradiktoriska förfarandet med den granskade myndigheten. Se även avsnitt 7.1 och 7.2.

Inga andra organ än ovan nämnda har utfört några systemrevisioner.

4.2 Beskrivning av grunden för de revisioner som utförts

I vår riskbedömningsmetod uttrycker vi revisionsrisken som produkten av inneboende risk, kontrollrisk och upptäcktsrisk. Syftet med riskbedömningen är att inrikta systemrevisionerna mot de nyckelkrav¹⁰, bedömningskriterier och fysiska enheter med högst risk för väsentliga fel. Utfallet av riskanalysen är styrande men inte avgörande för vilka nyckelkrav som vi granskar.

Vi har genomfört revisionen i enlighet med fastställd revisionsstrategi.

Riskanalysen för revisionsperioden visar att nyckelkraven för den förvaltande myndigheten har låg risk på nyckelkraven 1, 2, 3, 6, 7 och 8 samt medelrisk för nyckelkraven 4 och 5. För den attesterande myndigheten bedömdes nyckelkraven 9, 10, 11, 12, 13 att ha låg risk.

⁹ Ernst & Young AB, Box 382, 104 30 Stockholm, Dnr 2017-01639-1

¹⁰ Nyckelkraven beskrivs i "vägledning för kommissionen och medlemsstaterna avseende en gemensam utvärderingsmetod av förvaltnings- och kontrollsystem i medlemsstaterna" (EGESIF_1414-0010)

4.3 Beskrivning av de viktigaste resultaten och av de slutsatser som dragits

Vi har inte genomfört några systemrevisioner under året, se avsnitt 4.5 nedan för redogörelse över uppföljande systemrevision som inte slutfördes. För samlad bedömning av resultaten från samtliga systemrevisioner under programperioden, se avsnitt 4.7.

Vår bedömning per nyckelkrav för innevarande programperiod redovisas i tabell 10.1.

4.4 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Vi har inte identifierat några systembetingade problem.

4.5 Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Under revisionsåret 2022 har ingen uppföljande systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 genomförts trots att det var planerat i årets revisionsstrategi. Vi har noterat att det inte är något krav att uppföljning sker av nyckelkrav som tilldelats kategori (2) för att avsluta och stänga programmet. Vi har gjort en samlad bedömning och analys av resultat från revisioner av nyckelkrav som tilldelats kategori (2) och har liksom tidigare kommit fram till att de noterade avvikelserna i sig inte innebär någon specifik risk för fondens medel utan utgjorde förslag till mindre förbättringar.

4.6 Beskrivning av eventuella brister med anknytning till finansieringsinstrument eller andra typer av utgifter som omfattas av särskilda regler och den uppföljning som gjorts

Ej tillämpligt.

4.7 Tillförlitlighet som erhållits till följd av systemrevisionerna samt motivering

Vi har gjort en sammanfattande bedömning med utgångspunkt i kommissionens nyckelkrav. Bedömningen baseras på den samlade bedömningen av resultaten från samtliga systemrevisioner som vi genomfört under programperioden (se tabell 10.1).

Vi har utgått från de nyckelkrav som haft högst risk och genomfört revision av samtliga nyckelkrav avseende den attesterande och förvaltande myndigheten. I riskbedömningen har vi tagit hänsyn till den långa erfarenhet som den utsedda

myndigheten har samt vår kännedom om förvaltnings- och kontrollsystemet som under en lång tidsperiod uppvisat en låg felprocent.

Utifrån detta är vår sammanfattande bedömning att förvaltnings- och kontrollsystemet ger en medelhög¹¹ grad av säkerhet i fråga om utgifternas laglighet och korrekthet.

5 Revision av projekt

5.1 Uppgift om de organ som genomfört revisionerna

Revisionsmyndigheten har utfört revisionerna med egen personal. Inga andra organ har utfört några projektrevisioner.

5.1.1 Vad som ingår i granskning av projekt

Målet vid granskningen av projekt har varit att granska utgifterna i de slumpmässigt utvalda besluten om utbetalning i enlighet med gällande regelverk¹². Granskningarna har syftat till att bedöma om utgifterna är stödberättigande.

Vi har genomfört granskningarna under hösten 2022. Med avsaknad av större fysiska investeringar i projekten har bedömning gjorts att besök på plats inte medför något mervärde till projektgranskningen och att verifikaten därmed kan granskas digitalt. Inga revisioner utförts på plats inom FEAD-programmet¹³, utan har genomförts genom distansgranskning samt vid behov kompletterats med digitala möten. Alla granskningar av projekt har slutförts och slutrapport skickats innan den årliga kontrollrapporten lämnas in.

Granskningarna har skett i enlighet med våra fastställda checklistor och har omfattat ansökan och beslut om stöd, ansökan och beslut om utbetalning med underlag samt övriga relevanta handlingar. Vi har också inhämtat information om genomförandet från förvaltande myndighet.

Inför revisionsåret 2022 har vi förbättrat checklistorna genom att införa fler valbara alternativ i syfte att reducera den manuella hanteringen och risken för fel samt att öka enhetligheten. Vidare har vi förtydligat och utökat informationsstödet till revisorn avseende regelverk och kompletterat med frågor med beaktande av revisioner från kommissionen och revisionsrätten. Vid respektive projektgranskning har vi

¹¹ Kategori 1 – hög grad av säkerhet, 2 – medelhög säkerhet, 3 – medelhög eller låg säkerhet, 4 – låg säkerhet. Vägledning för medlemsstaterna om årlig kontrollrapport och revisionsuttalande (EGESIF 15-0002-03) sid 12.

¹² Förordning (2014:1374) om förvaltning av fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

¹³ Dnr 2021-00339

kontrollerat samtliga utgifter som ingår i det utbetalningsbeslut som den förvaltande myndigheten har fattat utifrån projektets ansökan om utbetalning. Granskningen av utgifterna har bland annat omfattat att:

- Ansökan om utbetalning och utbetalningsbeslutet är formellt korrekt.
- Underliggande fakturor/kvitton finns och är korrekta.
- Faktuorna överensstämmer med underliggande avtal.
- Utgifterna är betalda av stödmottagaren.
- Utgifterna har uppkommit efter korrekt upphandling¹⁴.
- Personalkostnader styrks av tidrapporter och lönespecifikationer med mera.
- Utgifterna hör till projektet och aktuell period.
- Utgifterna är bokförda i projektets bokföring.
- Utgifterna är skäligen för projektets genomförande.

Utöver kontroller av utgifter har revisionsmyndigheten dessutom granskat att:

- Projektets verksamhet är förenligt med det operativa programmet.
- Projektet har bedrivits i enlighet med beslut om stöd.
- Projektet särredovisar sina kostnader.
- Projektet inte bryter mot statsstödsreglerna.
- Eventuell modell för indirekta kostnader är korrekt beräknad och innefattar endast stödberättigande kostnader.
- Projektets verksamhet har bedrivits på det sätt som projektet uppger.
- Stödmottagarna har rapporterat tillämpliga indikatorer i enlighet med den förvaltande myndighetens instruktioner och att det finns underlag som bestyrker att de rapporterade indikatorerna är tillförlitliga.

I de fall revisionsmyndigheten gör en iakttagelse av en felaktighet som bedöms kunna påverka även andra utbetalningar än den granskade lämnar vi en rekommendation till den förvaltande myndigheten att åtgärda även dessa. Sådana eventuella fel innefattas dock inte i det redovisade och extrapolerade felbeloppet.

Inför expediering av en rapport med iakttagelser har den förvaltande myndigheten möjlighet att lämna synpunkter i sak. Den förvaltande myndighetens yttrande beaktas alltid inför ärendets slutliga handläggning.

5.2 Beskrivning av vald urvalsmetod och urvalsenhet

I enlighet med EU-kommissionens riktlinjer¹⁵, beslutad revisionsstrategi¹⁶ och vår analys (som beskrivs nedan), har vi beslutat att för årets urval tillämpa icke-statistiskt

¹⁴ För kostnader som omfattas av upphandlingsreglerna gör vi en fördjupad kontroll med hjälp av specifik checklista. Denna granskning omfattar alla stegen i upphandlingen både under och över tröskelvärden i upphandlingsdirektivet.

¹⁵ Guidance on sampling methods for audit authorities, EGESIF_16-0014-00 den 20 januari 2017

¹⁶ Dnr 2022-00178

metodik där stickprovet tas ut slumpmässigt (OSU¹⁷). Urvalsenhet är utbetalning. Vi har inte bytt urvalsmetod sedan tidigare år.

5.3 Uppgift om de parametrar som använts för det statistiska urvalet

Ej tillämpligt.

5.3.1 Urval i urvalet (sub-sampling)

Ej tillämpligt.

5.4 Avstämning mellan de sammanlagda utgifterna i euro för räkenskapsåret och urvalspopulationen

Vi har erhållit datafiler för urval från den förvaltande myndigheten den 13 april 2022. Filerna stämmer överens med slutlig ansökan om mellanliggande betalning, ytterligare utgifter har inte redovisats.

Summa belopp i filen: 1 116 328,95 euro

Summa positiva belopp: 1 116 328,95 euro

Summa negativa belopp: 0 euro

Antal utbetalningar: 98

Antal projekt: 5

Slutlig ansökan om mellanliggande betalning: 1 116 328,95 euro

Årets population fastställdes till 1 116 328,95 euro och består av 98 utbetalningar fördelade på 5 projekt

5.5 Revision av negativa belopp

Inga negativa belopp under granskning av årsräkenskaper.

5.6 Beskrivning av användning av icke-statistiskt urval

Antalet urvalsenheter är för litet för att kunna göra ett statistiskt urval. Enligt punkt 1 till artikel 34 till förordning (EU) nr 223/2014 och i riktlinjer för urval ska minst 10 procent av deklarerade utgifter och 5 procent av projekten inom ett räkenskapsår granskas vid icke statistiskt urval. Urvalsmetoden kan tillämpas eftersom vår

¹⁷ Simple random sampling (SRS)

sammanfattande bedömning av programmets förvaltnings och kontrollsystem är enligt kategori 2 (fungerar, men vissa förbättringar krävs).

Som en följd av detta och sammantaget med att vi nu har granskat alla nyckelkrav med som lägst betyg 2 var våra uttalanden för alla tre delar utan reservation. EU-kommissionen har omvärderat vårt uttalande av förvaltnings- och kontrollsystemet till ett kvalificerat begränsat yttrande (kategori 2) på grund av otillräcklig försäkran av NK 4. Detta motsvarar vid ett icke-statistiskt urval att mellan 5 procent och 10 procent (ska fastställas utifrån en yrkesmässig bedömning) av insatserna (utbetalningarna) och 10 procent av utgifterna granskas.

Vi har gjort ett slumpmässigt urval i ACL med utbetalningar som urvalsenhet och gör ett urval på 6 utbetalningar. Detta motsvarar 6 procent av antalet utbetalningar och 10 procent av utgifterna.

5.7 Analys av de huvudsakliga resultaten av revisioner av projekt

Vi har granskat samtliga utgifter i urvalet i enlighet med beskrivningen i avsnitt 5.1.1. Vi har iakttagit felaktigheter i ett projekt med felkod 7.1, bokförings- och beräkningsfel på projektnivå. Det felaktiga utgiftsbeloppen uppgick till sammanlagt 1 398,03 euro. De uppmärksammade felaktigheterna bestod i att ansökta belopp för personalkostnader inte överensstämde med redovisade belopp i huvudboken.

I samband med projicering av felbeloppet för hela populationen har vi använt EU-kommissionens mall för urval och projicering avseende icke statistiskt obundet slumpmässigt urval, se tabell 10.4. Den projicerade felprocenten har för räkenskapsåret beräknats till 1,16 procent (TER).

Revisionsmyndigheten bedömer att de avvikelser som iakttagits inte är systembetingade.

Vi bedömer att den slumpmässiga iakttagelsens bakomliggande orsak är brister i övervaknings- och kontrollsystemets funktion

Vi har inte iakttagit något som innebär att vi misstänker att bedrägerier förekommit.

5.8 Förklaring till finansiella korrigeringar för räkenskapsåret som den förvaltande myndigheten gjort till följd av projektrevisionerna

Den förvaltande myndigheten har vidtagit korrigeringar till följd av de projektrevisioner vi har utfört på 1 398,03 euro till följd av de konstaterade oriktigheterna dels lyft ut ett belopp om 194 005,63 euro för fortsatt utredning.

5.9 Jämförelse av den sammanlagda felprocenten och den sammanlagda återstående felprocenten med den väsentlighetsnivå som fastställts

Den återstående sammanlagda felprocenten är 1,01 %.

5.10 Resultat av en eventuell revision av det kompletterande urvalet

Vi har analyserat urvalet och resultatet och inte sett något behov av ett kompletterande urval.

5.11 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Vi har inte identifierat några systembetingade fel.

5.12 Uppföljning av tidigare års revisioner av projekt

De utgifter som vi bedömt som inte stödberättigande vid tidigare års revisioner av projekt har den attesterande myndigheten dragit av i årsräkenskaperna för det aktuella året. Någon ytterligare uppföljning har inte varit aktuell.

5.13 Slutsatser som dragits av de övergripande resultaten av revisionerna av projekt när det gäller förvaltnings- och kontrollsystemets ändamålsenlighet

Vi bedömer att förvaltnings- och kontrollsystemet är ändamålsenligt och att de utgifter som deklarerats i den slutliga ansökan om mellanliggande betalning, är fria från väsentliga fel.

6 Revision av räkenskaper

6.1 Uppgift om de organ som utfört revisioner av räkenskaper

Revisionsmyndigheten har utfört granskningen med egen personal. Inga andra organ har genomfört revision under vår ledning.

6.2 Beskrivning av den revisionsmetod som använts för att kontrollera räkenskapernas delar

Revisionsmyndigheten har granskat räkenskaperna för räkenskapsåret 1 juli 2021 till 30 juni 2022. Räkenskaperna omfattar efter korrigeringar 920 925,29 euro.

Granskning av årsräkenskaperna har skett i enlighet med fastställd revisionsstrategi. Vid granskningen har vi använt vår fastställda checklista för granskning av årsräkenskaper.

Vi har en överenskommelse med den förvaltande och den attesterande myndigheten om en plan för att i tid kunna leverera de dokument och rapporter som framgår av förordningen¹⁸. Vi erhöll ett första utkast av räkenskaperna för programmet för vår granskning den 21 december 2022.

Vår granskning har verifierat beloppen till årliga räkenskaper. Vi har även kunnat verifiera de direkta räkenskapsavdrag som gjorts av den attesterande funktionen. Vi har stämt av att slutliga räkenskaper inte överstiger det högsta möjliga belopp som kan intygas enligt vår beräkning i avsnitt, se tabell 10.5.

Vår granskning resulterade inte i några iakttagelser. Slutversionen av räkenskaperna överensstämmer med utkastet vi har granskat för programmet.

Vi har fått tillgång till rätt information vid rätt tidpunkt i enlighet med vår överenskommelse med förvaltande myndighet.

6.3 Uppgift om de slutsatser som dragits av revisionerna

Vid vår granskning av årsräkenskaperna har vi konstaterat att det föreligger en differens på totalt 195 403,66 euro vid en jämförelse av de totalt redovisade utgifterna i slutlig mellanliggande betalningsansökan gentemot årsräkenskaperna, differensen redovisas i tillägg 5 i årsräkenskaperna.

Differensen förklaras av att den attesterande myndigheten gjort s.k. räkenskapsavdrag för felaktiga/ ej stödberättigande utgifter om totalt 1 398,03 euro,

¹⁸ Artikel 48 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014

som uppmärksammats efter inlämnandet av slutlig mellanliggande betalningsansökan, varav 194 005,63 euro avser belopp utlyft för fortsatt utredning (se ovan avsnitt 5.8).

Vi har också stämt av att de uppgifter som den förvaltande myndigheten lämnat i den årliga sammanfattningen stämmer överens med räkenskaperna och resultaten av de revisioner och kontroller som genomförts, samt att förvaltningsförklaringen ger en rättvisande bild av programmets förvaltnings- och kontrollsystem.

Sammanfattningsvis bedöms de belopp som ingår i räkenskaperna som fullständiga, korrekta och sanningsenliga i enlighet med kraven i artikel 49 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014.

För vår bedömning har vi tagit hänsyn till resultatet av genomförda revisioner av system och projekt som beskrivs i avsnitt 4 Systemrevisioner och 5 Revision av projekt.

6.4 Uppgift om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Revisionsmyndigheten har inte iakttagit några brister som bedöms som systembetingade.

7 Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens tillsyn

Under räkenskapsåret har alla revisioner utförts av egen personal.

7.1 I tillämpliga fall, beskrivning av förfaranden för samordning mellan revisionsmyndigheten och de revisionsorgan som utför revisioner i enlighet med punkt 2 till artikel 127 till 1303/2013

ESV som svensk statlig myndighet lyder under förvaltningslagen (2017:900) som bland annat behandlar jäv. Den revisor som konstateras jävig eller har intressekonflikt i ärendet, får inte granska ärendet och inte heller närvara när det aktuella ärendet föredras¹⁹. Revisionsmyndigheten begär yttrande från den anlitade revisionsbyrån om det finns någon jävsproblematik utifrån tidigare genomförda uppdrag eller på revisorsnivå. Om till exempel en revisor har en relation till ett

¹⁹ 17§ SFS(2017:900) förvaltningslag

specifikt ärende som kan bedömas innehålla jäv eller intressekonflikt så ersätter revisionsorganet uppdraget med en ny revisor. Se även avsnitt 4.1 och 5.1.

7.2 Beskrivning av förfarandet för övervakning och kvalitetsgranskning som revisionsmyndigheten tillämpar för sådana revisionsorgan

Revisionsmyndigheten följer kontinuerligt upp och övervakar konsulternas arbete. Initialt sker utbildning av konsulterna om tillämpning av regelverk, metodik och styrdokument. Kvalitetssäkring sker av samtliga granskade ärenden. Alla ärenden där väsentliga avvikelser har noterats föredras i bedömningsgruppen²⁰ för att säkerställa enhetliga bedömningar och förfarandet dokumenteras. Även andra frågeställningar och svårare bedömningar tas upp i bedömningsgruppen. Under arbetet med kvalitetssäkringen förekommer regelmässigt avstämningar med anlitad revisor om ställningstaganden och dokumentation. Se även avsnitt 4.1 och 5.1.

8 Övriga frågor

8.1 Uppgifter om rapporterade bedrägerier och misstankar om bedrägerier som upptäckts i samband med revisioner

Ej tillämpligt.

8.2 Händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats till revisionsmyndigheten och innan årlig kontrollrapport lämnats till kommissionen

Ej tillämpligt.

8.3 Resultat av genomförda granskningar med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga

8.3.1 Systemrevision av nyckelkraven 4 och 6, särskilt med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga

Vi har under programperioden granskat samtliga bedömningskriterier för nyckelkrav 6. I granskningen har vi bedömt om den förvaltande myndigheten har rutiner och tillförlitliga system för att samla in, registrera och lagra uppgifter om till exempel indikatorer och måluppfyllelse som krävs för bland annat årliga genomföranderapporter och slutrapporter. Vår sammanfattande bedömning av nyckelkrav 6 är kategori 1 (se även tabell 10.1).

²⁰ Vid möten i bedömningsgruppen deltar samtliga medarbetare samt enhetschef på enheten Region och Person

Även inom ramen för nyckelkrav 4 granskar vi hur förvaltande myndighet arbetar med uppföljningen av indikatorer att:

- De fastställts på en övergripande nivå vid ansökningstillfället innan projektet blivit beviljat stöd.
- Myndigheten har rutiner som säkerställer att löpande kontroll sker i handläggningen av milstolpar och indikatorer.
- Redovisade milstolpar och indikatorer i läges- och slutrapporter registreras och dokumenteras i ärendehanteringssystemet.

Vår sammanfattande bedömning av nyckelkrav 4 är kategori 2.(se även tabell 10.1).

8.3.2 Revision av projekt

Stödmottagarna rapporterar projektens aktivitets- och resultatindikatorer i läges- och slutrapporter till den förvaltande myndigheten. I projektrevisionerna granskar vi att stödmottagarna har rapporterat tillämpliga indikatorer i enlighet med den förvaltande myndighetens instruktioner och att det finns tillförlitliga underlag som bestyrker att rapporterade indikatorer och milstolpar är lagliga och korrekta²¹. Detta följs upp i varje projektrevision och kontroll sker av rapporter mot dokumentation i ärendehanteringssystemet.

8.4 Sammanfattande bedömning avseende systemets förmåga att hantera och följa upp data

Vår bedömning är att systemet på ett betryggande sätt följer upp och dokumenterar data. Rapportering sker från stödmottagaren under både projektets pågåendefas och i samband med avgivande av slutrapport.

Uppgift om indikatorerna och milstolpar registreras i ärendehanteringssystem med målvärde, verkligt utfall av målvärde och verkligt utfall.

8.5 Aktuella revisioner från Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten

Under revisionsåret 2023, så har EU-kommissionen återrapporterat sin slutliga revisionsrapport avseende deras granskning av nyckelkrav 16 och 18 för programmet Fonden för dem som har det sämst ställt (FEAD). Granskningen omfattade det tidigare räkenskapsåret 2018-2019. Implementeringen av åtgärder och finansiella korrigeringar kommer att omhändertas påföljande räkenskapsår 2022-2023.

²¹ Punkt 2d artikel 27 EU-kommissionens delegerade förordning 480/2014

8.6 Implementering av finansiella korrigeringar från Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten

Ej tillämpligt.

8.7 Revisionsåtgärder för att minska risken för bedrägerier.

Vi bedriver sedan en tid ett intensifierat arbete för att reducera risken för bedrägerier. Arbetet bedrivs i fokusgrupper som har djuplodande kunskaper inom bedrägeri, intressekonflikt och jäv och arbetar kontinuerligt med frågorna och gör omvärldsanalys. Gruppen har anordnat seminarier och förmedlat information på möten. Våra styrdokument i form av checklistor har varit föremål för uppdateringar för ökad fokus på bedrägeri, intressekonflikt och jäv. Granskningsfrågor har förtydligats liksom vägledning för stöd till revisorns bedömning. EU-kommissionens checklista för substansgranskning har utgjort ett viktigt stöd vid utformning av vår egen checklista. Vidare har vi genomfört systemrevisioner hos förvaltande myndigheter avseende nyckelkrav 7 som omfattar bedrägerier som har bedömning enligt kategori 1.

9 Sammanfattande bedömning av tillförlitligheten i hela förvaltnings- och kontrollsystemet

9.1 Uppgift om den övergripande tillförlitligheten och hur den har uppnåtts

På grundval av det revisionsarbete som utförts anser vi att:

- räkenskaperna ger en rättvisande bild i enlighet med punkt 5 till artikel 7 i förordning (EU) nr 532/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från EU-kommissionen är lagliga och korrekta, och att
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredsställande.

Vår sammanfattande bedömning över det operativa programmets förvaltnings- och kontrollsystem är att det fungerar men att vissa förbättringar krävs²².

Bedömningen grundas på de systemrevisioner som genomförts under programperioden samt de projektrevisioner och revision av räkenskaper som

²² Klassificering enligt tabell 2 i bilaga II till EU-kommissionens delegerade förordning (EU) nr 532/2014

genomförts under revisionsperioden. Förvaltningsförklaringen överensstämmer med vår bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

9.2 Bedömning av eventuella riskreducerande åtgärder

Förvaltande myndighet har vidtagit korrigerande åtgärder i enlighet med våra rekommendationer efter genomförda revisioner. Vi har bedömt att inga ytterligare riskreducerande åtgärder är nödvändiga med hänvisning till den låga återstående felprocenten.

10 Bilagor till den årliga kontrollrapporten

10.1 Resultat av systemrevisioner

Reviderad enhet	Fond	Namn på revisionen	Namn på program: Operativt program för social delaktighet för dem som har det sämst ställt (CCI2014SE05FSOP001).													Övergripande bedömning 1-4	Kommentarer
			Nyckelkrav														
			NK1	NK2	NK3	NK4	NK5	NK6	NK7	NK8	NK9	NK10	NK11	NK12	NK13		
Förvaltande Myndighet	FEAD	Uppföljande granskning av dnr 2019-00280							1	1						1	Dnr 2021-00319
Förvaltande myndighet	FEAD	Granskning av nyckelkrav 4 och 5				2	2									2	Dnr 2020-00209
Förvaltande myndighet	FEAD	Granskning av nyckelkrav 7 och 8							-	-						-	Dnr 2019-00280
Förvaltande myndighet	FEAD	Granskning av nyckelkrav 1, 2 och 3	1	1	1											1	Dnr 2018-00137
Förvaltande myndighet	FEAD	Uppföljande granskning av dnr 1141/2016 avseende nyckelkrav 6						1								1	Dnr 2018-00999
Attesterande myndighet	FEAD	Granskning av nyckelkrav 9, 10, 11, 12 och 13									1	1	1	1	1	1	Dnr 2017-00925

Förvaltande myndighet	FEAD	Granskning av nyckelkrav 6 och 11						2								2	Dnr 1141/2016
Attesterande myndighet	FEAD	Granskning av nyckelkrav 6 och 11											-			-	Dnr 1141/2016 Hela nyckelkravet kunde inte bedömas.

10.2 Resultat av projektrevisioner

Fond	CCI nr	Program	A	B		C	D		E	F	G	H	I
			Belopp i euro motsvarande den population från vilket urvalet gjordes	Utgifter under räkenskapsåret som reviderats i det slumpmässiga urvalet		Belopp på oriktiga utgifter i det slumpmässiga urvalet	Granskningsandel vid slumpmässigt urval (vid icke statistisk urvalsmetod)		Sammanlagd felprocent	Korrigeringar till följd av den sammanlagda felprocenten	Återstående sammanlagda felprocent	Övriga reviderade utgifter	Summa oriktiga utgifter i övriga reviderade utgifter
			(endast positiva värden)	Belopp	%		% av samtliga insatser (projekt)	% av samtliga deklarerade utgifter	(TER)	(TER)	(RTER)		
FEAD	CCI2014 SE05FSOP001	Operativt program för social delaktighet för dem som har det sämst ställt	1 116 328,95	120 082,00	10,76 %	1398,03	6,12 %	10,76%	1,16 %	1398,03	1,01 %	ET	ET

10.3 Feltyper

Feltyp	Antal	Felbelopp euro	Kommentar
7.1	2	1 398,03	Bokföring och beräkningsfel på projektnivå

10.4 Beräkningar som ligger till grund för det slumpmässiga urvalet och den sammanlagda felprocenten

Positiva populationens egenskaper	Totala bokförda värdet (deklarerade utgifter för referensperioden)	1 116 328,95
	Urvalsenhet	Utbetalningar
	Populationens storlek (antal urvalsenhet)	98
Urval och revisionsresultat	Storlek på urval(n)*	5
	Utgifter i urval	120 082,00
	Sammanlagt fel för urval (summan av fel i urvalet)	1 398,03 €
	Genomsnittligt fel i urval	279,61 €
Beräkningar	Beräknat fel (uppskattat genomsnitt per enhet)	27 401,39 €
	Beräknad felprocent (uppskattat genomsnitt per enhet)	2,45 %
	Beräknat fel (kvotskattning)	12 996,60
	Beräknad felprocent (kvotskattning)	1,16 %

10.5 Beräkning av residualrisken (RTER)

Kommissionens mall för beräkning av den sammanlagda återstående felprocenten

Calculation template for residual total error rate (RTER)		
A	Revisionspopulation	1 116 328,95
B	Reviderade utgifter	120 082,00
C	Fel i urvalet	1 398,03
D	Sammanlagd felprocent efter extrapolering	1,16 %
E ₁	Belopp enligt artikel 137.2 (pågående granskning)	194 005,63
E ₂	Andra negativa belopp med avdrag för utgifter som ursprungligen deklarerats under referensräkenskapsåret*	-
F=A-E ₁ -E ₂	Population utan pågående granskning och utan andra negativa belopp med avdrag för utgifter som ursprungligen deklarerades under referensräkenskapsåret	922 323,32
G=D*F	Riskbelopp	10 699
H	Finansiella korrigeringar i samband med fel som upptäcks av revisionsmyndigheten eller genomförs av den förvaltande myndigheten/den attesterande myndigheten, om sådana korrigeringar avser att minska de risker som revisionsmyndigheten identifierat	1 398,03
I=F-H	Belopp som kan attesteras i räkenskaperna	920 925,29
J=G-H	Återstående riskbelopp	9 300,92
K=J/I	Återstående sammanlagd felprocent	1,01 %
L=(J-0.02*I)/0.98	Belopp för korrigeringar för att minska den återstående risken till väsentlighetsnivån (extrapolerad finansiell korrigering)	NA RTER not exceeding 2%
M=(J-L)/(I-L)	Återstående sammanlagd felprocent efter extrapolerad korrigering	NA RTER not exceeding 2%

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.